

KARÁCSONY ÁGNES

„LESZ BUDAPESTEN FOTÓMÚZEUM”

BESZÉLGETÉS BAKI PÉTER MÚZEUMIGAZGATÓVAL

I Bár „André Kertész, Moholy-Nagy, Brassai, Robert Capa, Martin Munkacsi országaként” is emlegetnek minket, még senki sem írta meg a magyar fotóművészet történetének vaskos kötetét. De nem csak a történeti kutatás hiányos. Hiányzik például a szakmai összefogás is, mondja Baki Péter fotóművész, fotótörténész, a Magyar Fotográfiai Múzeum igazgatója, a Magyar Fotóművészek Szövetségének elnöke, aki már tíz éve szervezi, hogy budapesti helyszínre költözzön Kecskemétről a hazai fotóművészet egyedülálló gyűjteménye.

MC: *Komoly hiányérzetei vannak a magyar fotográfia kapcsán?*

¶ Alapvetően csak hiányaim vannak.

Leginkább mit hiányol?

MC: ¶ Nyilvánvalóan azt, hogy még nincs Budapesten Magyar Fotográfiai Múzeum, hogy máig nem tudtam Kecskemétről a fővárosba hozni, holott 2008 óta ez a szándékom. S bár időről időre úgy tűnik, reális az esély a felköltöztetésre, valahogy aztán mégis megakad a dolog, közbeszól „valami”, hol a gazdasági válság, hol a politika. Most azonban tényleg nagyon közel kerültünk ahhoz, hogy budapesti helyet találjunk a gyűjteménynek. Bár kétségtelen, tíz éve is elhangzott tőlem ez a mondat.

MC: *A Magyar Fotóművészek Szövetsége 1956-ban alakult, és '58-ban kezdte gyűjteni azt az anyagot, amelyre a kecskeméti múzeumot alapozták 1991-ben. Másfelől a 19. század végétől majd' minden évtizedben felvetődött, hogy ideje fotómúzeumot nyitni Budapesten. Mégis Kecskemét lett a helyszín – már a rendszerváltás után. De voltaképpen mi gátolta évtizedekig a múzeualapítást?*

¶ A fényképek múzeumi elhelyezésének első gondolata még 1862-ből származik. Veress Ferenc kolozsvári fényképész felhívást intézett egy lapban: legyen már végre fotótörténeti múzeum. Csakhogy hiányoztak hozzá a feltételek. Majd

1895-ben, a millenniumi kiállítás szervezésekor Veress ismét hangosan szorgalmazta a múzeum felállítását. Terve újból elsikkadt. A két világháború között gyűjteményi szinten közelebb jutottak ugyan a múzeum létrehozásához, csak nem találtak megfelelő épületet. Később sem. Úgyhogy az 1980-as évek végéig inkább csak óhaj volt a fotómúzeum. Sosem voltak reális tervek.

MC: *Mi történt a nyolcvanas évek végén?*

¶ A Magyar Televízió Stúdió '89 című kulturális magazinműsorában Katona István, a Magyar Fotóművészek Szövetségének akkori elnöke interjút adott. Arról beszélt: itt van ez a hatalmas fotógyűjtemény 1958 óta, és nincs helye, nem láthatja a közönség, nincs hol kiállítani. Nézte az adást a Bács-Kiskun megyei tanácselnök is, és a gyűjtemény befogadásához hamarosan felajánlotta a használaton kívüli kecskeméti zsinagógát.

MC: *A nyolcvanas évek végén a váci tanácselnök, Weisz György ugyancsak felajánlott egy épületet fotómúzeumnak, mondván: Vác a „magyar fotókémia-ipar városa”, hiszen ott működött a Kodak fióküzeme, aztán a Forte.*

¶ Ez igaz, de oda nem a Magyar Fotóművészek Szövetségének anyaga került. A váci Petzvál József Fotótörténeti Gyűjtemény valójában egy fotótechnika-történeti kiállítás volt. Kölcsönkértek tárgyakat magángyűjtőktől, az Országos Műszaki Múzeumtól és a Fotóművészek Szövetségétől is. Ám nem sokkal a megnyitása után, 1993-ban betörték az épületbe, és sok mindent, köztük elég jelentős tárgyakat elloptak. Vác városa egyszerűen nem tudta megoldani a hely védelmét. Bezárták. Féner Tamás fotóművésztől, a szövetség egykori elnökétől tudom: a nyolcvanas években Pesten is rendre szóba jöttek különféle épületek, helyiségek fotómúzeumnak, de a konkrétumok előtt elhaltak a javaslatok.

MC: *Miért?*

¶ Talán még nem volt nyitott a fotóra a társadalmi, művészeti közeg. Míg Nyugat-Európában a hetvenes években már nagyon komoly fotográfiai köz- és magángyűjtemények formálódtak, addig itthon a Magyar Nemzeti Galéria vezetője csak pár négyzetméternyi területre zsúfolta volna a fotóinkat. Bereczky Loránd, aki majdnem három évtizeden át volt a Galéria főigazgatója, nem akarta ugyanis átvenni a nyolcvanas években a Fotóművészek Szövetségének akkor hetvenezres gyűjteményét. Ezt is Féner Tamás mesélte. Amikor meg hajlott rá

Bereczky – vélhetően felsőbb politikai unszolásra –, csupán egy kicsi folyosórészt ajánlott a fotók elhelyezésére. A szövetség vezetése érthető módon visszalépett: nem akarták margóra tolni a rangos kollekción. Én 2006-ban vettem át a kecskeméti múzeum vezetését, és szembesültem a működés pénzügyi hiányosságaival. Felkerestem remélt támogatókat. Elmentem Bereczky Lorándhoz is, hogy megtudjam, érdemes-e a régi ötletet feleleveníteni, vajon együtt tudunk-e működni. Ismét elzárkózott, sőt már a folyosószakaszt sem említette. Nem tudom megítélni a motivációit, mindenesetre szakmailag nem hozott jó döntést. Ha átveszi a Magyar Nemzeti Galéria a fotógyűjteményt, a kuratórium ellen-szolgáltatás nélkül odaadta volna.

MC: *Visszatérve még kicsit a nyolcvanas évek végéhez: Katona István, a Fotóművészek Szövetségének elnöke könnyen átvitte a tagságon, hogy a gyűjtemény a rendszerváltáskor Kecskemétre kerüljön?*

¶ A szövetség egyesületként működik, a gyűjtemény pedig egyesületi magánvagyon volt. Egyöntetűen támogatta a tagság, hogy az egyesületi vagyon ajándékozás révén 1990-ben átkerüljön alapítványi vagyonba, amely szintén magánvagyonnak számít. Ez a vagyon azóta megsokszorozódott. A gyűjtemény ma nagyjából háromszázezer pozitív kópiánál tart, hatszázezer negatívnál és több ezer tárgynál. Egyébként 1990-ben már a múzeumi szakma is úgy értékelte, hogy végre pozitív elmozdulás történt a magyar fotográfiában. Egyetlen kérdőjel volt az egyesületi tagokban: Kecskeméten vajon jó helyen lesz-e a gyűjtemény? Hát nem lett jó helyen. Katona István sem gondolta, hogy ez a végleges megoldás. Csak Budapesten ő sem talált tökéletes helyszínt.

MC: *Különös, hogy nem. Hiszen Katona István Kádár János személyi titkára volt, illetve az MSZMP Központi Bizottságának irodavezetője. Felteszem, ha akart volna, találhatott volna múzeumra alkalmas épületet. Nem?*

¶ Akik ismerték őt, azt mondták róla: egyenes ember volt, különválasztotta magában a politikusi szerepet és a Fotóművészek Szövetségének elnöki tisztségét. Annyira jól elhatárolta magában a kettőt, hogy tényleg nem tudott helyet keríteni a fotógyűjteménynek Budapesten, ahol „múzeumként” abban az időben lakások, belvárosi üzlethelyiség kerültek szóba. De a raktározást nem lehetett megoldani, és kiállításra sem jutott volna elég hely.

MC: *Kecskeméten sem igazán jut.*

¶ Ezért is keresünk új helyszínt.

MC: *Említette, a múzeumi, művészeti szakmai közeg nálunk sokáig nem volt nyitott a fotóra. Persze a közvélemény sem igazán figyelt fel a fotóra mint médiumra...*

¶ Ez így van, noha azért voltak rendkívül sikeres fotókiállítások a rendszerváltás előtt is. Például Korniss Péter erdélyi fotóit 1974-ben ötvenezer nézték meg a Múcsarnokban. Nyilván a tematika is vonzotta őket.

MC: *De igazán mikor robbant be a fotó a honi múzeumi térbe?*

¶ Már jóval a rendszerváltás után, amikor 2008-ban a *Lélek és test* című kiállítást – André Kertésztől Robert Mapplethorpe-ig – megrendezte a Szépművészeti Múzeum, ahol addig soha nem állítottak ki fotókat. Több mint hetvenezer voltak kíváncsiak a tárlatra. Újabb áttörés volt 2011-ben a londoni *Eyewitness* című kiállítás, amely 20. századi magyar fotóművészeket mutatott be, s hatvanötezer látogatót vonzott. Igaz, e tárlatok előtt is voltak komoly sikerek, a magyar közvélemény azonban akkor nagyon is rácsodálkozhatott: van potenciál a fotóban is.

MC: *Ezt bizonyára alátámasztotta a Robert Capa Kortárs Fotográfiai Központ életre hívása is.*

¶ Igen, ami amúgy szintén fotómúzeumi elképzeléssel indult, noha nem szakmai, hanem politikai háttérrel. Orsós László Jakab, a New York-i Magyar Kulturális Intézet akkori igazgatója – ő közvetítette a Capa-életművet gondozó International Center of Photography és a magyar kulturális kormányzat között – 2008-ban megkeresett azzal, hogy hozzunk létre Pesten egy fotómúzeumot a kecskeméti gyűjteményre és a Capa-képekre alapozva. Akkor már két éve én vezetem a kecskeméti intézményt. Orsós László úgy gondolkodott: az állami vagyonként megvásárolt Capa-műtárgyhalmaz nem elegendő önmagában egy múzeum megalapozásához. Fúziót képzelt el a kecskeméti fotómúzeum államosításával. Meg is jelentek állami tisztségviselők Kecskeméten. Kész tervekkel érkeztek, sürgették az egészet, csak alá kellett volna írunk a papírokat. Az akkori

Egyöntetűen támogatta a tagság, hogy az egyesületi vagyon ajándékozás révén 1990-ben átkerüljön alapítványi vagyonba, amely szintén magánvagyonnak számít.

kulturális államtitkár még épületet is mutatott nekünk a Ráday utcában. Eredetileg szociális lakásokat terveztek oda. Nem volt a háznak utcafronti homlokzata, udvaron keresztül lehetett volna megközelíteni egy másik ház felől a tervezett múzeumot. Maradjunk annyiban, hogy különös elképzelés volt. Alapítványunk kuratóriuma megdöbben, és elutasította a kezdeményezést, hiszen az állam semmiféle garanciát nem adott arra, mi lenne a gyűjteményünk sorsa. Aztán a kormányváltás elsöpörte ezt az ötletet is. Máskülönben furcsálltuk a Capa-fotók megvásárlását. Talán meg kellett volna nézni, konkrétan mit is vesz a magyar állam háromszázmillió forintért.

MC: *Robert Capa kilencszázharminckettő fotóját.*

¶ A háromszázmillió forintot jobban is el lehetett volna költeni. Ami idekerült, az töredéke az életműnek, ráadásul nem is eredeti kópiák. Hazánkban „mesterkópiának” hívják ugyan ezeket a képeket, csak hogy ilyen elnevezés nincs a fotóelméletben. Ezzel csak azt akarják elfedni, hogy ezek a fotók nem vintage műtárgyak. Ebben az értelemben volt hatalmas összeg a háromszázmillió.

MC: *Örülünk, hogy egyáltalán van itt egy Robert Capa Központ.*

¶ Örülünk is, bár legyen egyértelmű: nincs összefüggés a fotografiai sikerek és a Capa Központ működése között. Utóbbit szerencsésebb lett volna szakmai alapokon létrehozni. Máskülönben az International Center of Photography abból a pénzből egy szintén magyar származású fotográfus negatívjaira tett szert: Martin Munkacsiéra.

MC: *Gyakran hallani, mennyire egyenlőtlenül oszlanak meg a források a magyar fotografiai intézmények között. De hogy pontos képet kapjunk erről: mennyi állami támogatáshoz jut, mondjuk, a Capa Központ, és mennyihez a kecskeméti Magyar Fotografiai Múzeum?*

¶ A Robert Capa Központ évente több mint kétszázmillió forintból gazdálkodik, a Magyar Fotografiai Múzeum ötmillióból. A Mai Manó Ház az elmúlt években harmincmillió forint állami támogatást kapott. A Magyar Fotóművészek Szövetsége kétmilliónál kevesebbet.

MC: *De hogy lehet ez? A Magyar Fotografiai Múzeum országos hatókörű szakmúzeum, vagyis gyűjt, megőrizz, feldolgoz, kiállít, amire több pénz kell. A Robert Capa Központ*

A fotóművészet születése című kiállítás a Szépművészeti Múzeumban, 2012
Sesztay Csanád felvételei

Small black rectangular label with illegible text.

Small black rectangular label with illegible text.

és a Mai Manó Ház bemutatóhelyek, tehát nem kell költeniük a gyűjtemény feldolgozására, sőt gyűjteményt sem kell gyarapítaniuk.

¶ Igen, és nézzük tovább a forrásokat. 2016-ban például az NKA az egész magyar fotókultúrára – kiállításokkal, alkotói ösztöndíjakkal együtt – egy évben hatvanmillió forintot tudott költeni. Ha összeadjuk az említett összegeket, a magyar állam évente körülbelül háromszázmillió forinttal finanszírozza a magyar fotográfiát. Fájóan kevés ez – már csak ahhoz képest is, hogy maga a fotográfia mekkora nemzetgazdasági hasznot képes hozni.

MC: Lehet tudni, mekkorát?

¶ A szövetségben szerveztünk egy kutatócsoportot, hogy a fotó gazdasági és szociológiai szerkezetét átvilágítsuk. Azt szeretném elérni, hogy ne csak befolyásos személyek, Kossuth-díjas fotóművészek mondják folyton, hogy milyen nagyszerű a fotókultúránk, hanem számokkal is alá tudjuk támasztani, hogy „André Kertész, Moholy-Nagy, Brassai, Robert Capa, Martin Munkacsi országa vagyunk”, amivel azért már egyre többen tisztában vannak a szakmán kívül is.

MC: Korábban még nem volt ilyen kutatás itthon?

¶ Ez az első. Ha úgy tetszik: ez is komoly hiány volt a szakmában. Kutatás nélkül ugyanis csak elbeszélünk egymás mellett. De szakmai hiány az is – bár kívülről kevésbé látszik –, hogy gyenge az érdekérvényesítő képességünk, dacára annak, hogy számos fotográfiai alapítvány és egyesület tevékenykedik. Az elmúlt tíz évben – múzeumigazgatóként erre az időszakra látok rá jobban – sokan igyekeztek az egyéni törekvéseiket előtérbe tolni. Voltak, akik kiléptek a szövetségből. Megalakult a Magyar Fotótörténeti Társaság. És hirtelen mindannyian a források nélküli világban találták magukat. Senki nem tudott megoldást kínálni a fotográfia számára.

MC: Nyilván az is megosztotta a szakmát, hogy a Magyar Fotóművészek Szövetségének elnöksége az alapítvány alapítói jogait átadta az OTP Bankcsoportnak 2014-ben. Erre miért volt szükség?

¶ Pont azért, hogy egy múzeumfejlesztési program megvalósítása közben a szövetségen belüli esetleges széthúzások ne legyenek ellehetetlenítsék a Fotómúzeum felköltözését Budapestre. Szerintem ez a lépés nem osztotta meg a szakmát:

Az állami díjak közül a fotóművészetre nem jut olyan arányban díj, mint ahogyan ezt a fotográfia ereje vagy a társadalmon belül betöltött szerepe indokolná.

az erről szóló beszámolót a Fotóművészek Szövetségének elnöksége a 2015. januári közgyűlésen a tagok elé terjesztette, és a tagság – ellenszavazat nélkül – elfogadta azt. Ha jól emlékszem, csak tizennyolcan tartózkodtak.

MC: *De a fotóvagyon most kié?*

¶ A Magyar Fotográfiai Alapítvány helyzete, tulajdonjoga az alapításától nem változott. Sőt a bank jogai nem befolyásolták a kurátori összetételt sem.

MC: *Tehát a műtárgyvagyon jogi helyzete változatlan 1990 óta?*

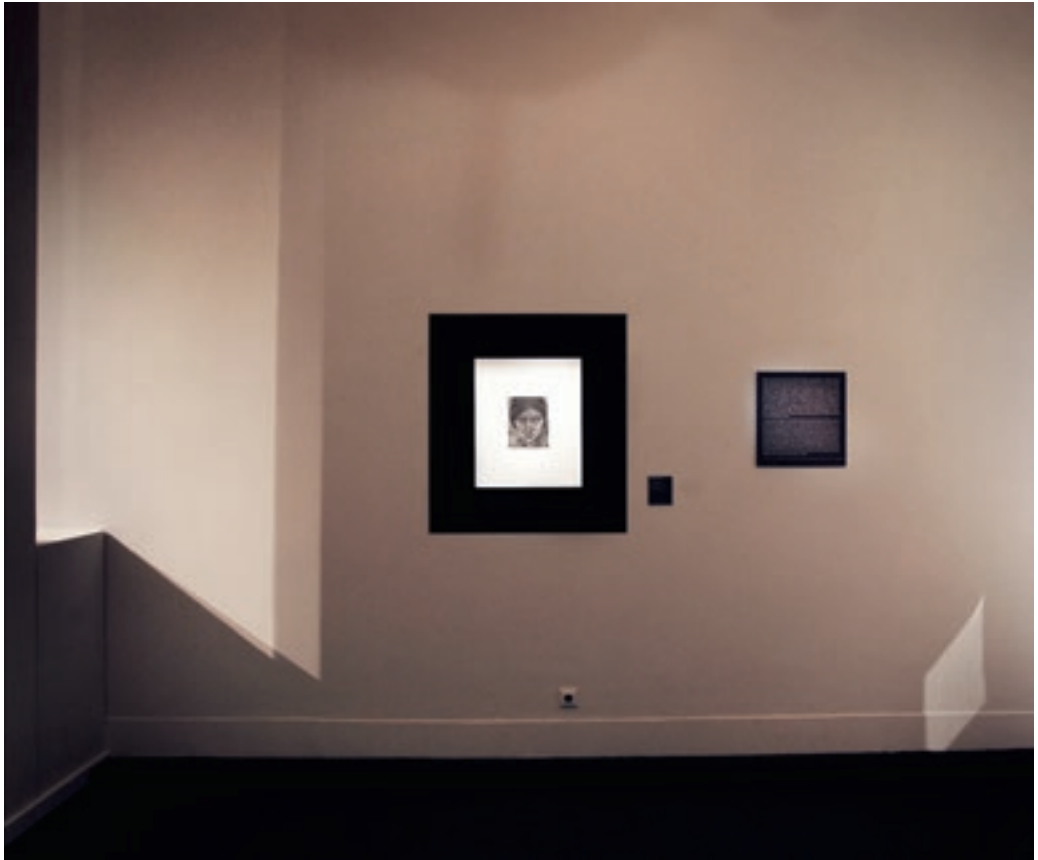
¶ Pontosan. És ezt nem is lehet megváltoztatni. Ugyanakkor az igaz: egy kisebb csoport tart attól, hogy Budapestre költözik a Fotómúzeum – egy számára felújított épületbe, hatalmas műtárgyvagyonnal és hazánk legjelentősebb banki háttérével –, hiszen akkor újra kell gombolni a kabátot: végig kell gondolni, mi végre a Capa Központ, és majd milyen funkciót lát el a Mai Manó Ház. Pedig sem félni, sem gátolni nem kellene a változást. Alkalmazkodni kell hozzá okosan. Ezt a helyzetet a magyar fotográfia előnyére is tudnánk fordítani, ha a szereplők nem a saját érdekeiket néznék csupán. Jelen pillanatban a Fotómúzeum és a szövetség azért működik, mert az OTP Bankcsoport ezt fontos társadalmi célnak tekinti, ebből a szempontból felelősebben viselkedik, mint a magyar állam. És erre nem számított egy szűk érdekcsoport, amelynek jelenleg más az érdeke. Pedig egyéb dolgokat is elérhetnénk együtt.

MC: *Például?*

¶ Vegyük csak a kitüntetéseket. Az állami díjak közül a fotóművészetre nem jut olyan arányban díj, mint ahogyan ezt a fotográfia ereje vagy a társadalmon belül betöltött szerepe indokolná.

MC: *Miközben egyre több a Kossuth-díjas fotóművész. Az elsőt Korniss Péter kapta 1999-ben. Aztán Balla Demeter, Féner Tamás, Kunkovác László és Keleti Éva. Persze lehetnének többen is.*

¶ Egyetértek. Számos kiváló művésznak nem volt állami elismerése. Kerekes Gábor szerintem a 20. század végi magyar fotográfia egyik legjelentősebb alakja. Haláláig az érdeemes művészi címig tudott eljutni. Ha a szakmai szervezetek nem egy irányba húznak, és képtelenek megállapodni, kiket terjesszenek fel valamilyen rangos díjra, akkor a döntéshozók választása nem csupán szakmai lesz.

MC: *Vagyis az összefogás is hiányzik a fotószakmában.*

¶ Igen, és sokáig a hiányosságok közé tartozott az oktatás is. A Fotóművészek Szövetsége 1977-ben azért alapította meg a Fiatalok Fotóművészeti Stúdióját, mert nem volt főiskolai szintű fotográfusi képzés. Pedig akkor már Prágában is volt ilyen szak. Nálunk nem, bár – ha jól emlékszem – Herskó János filmrendező próbálta elindítani. Aztán ő Svédországba disszidált, és a kezdeményezése elhalt. De '77 után majdnem tíz évet kellett várni arra, hogy az Iparművészeti Főiskolán legyen fotográfusképzés. Majd a Kaposvári Egyetem is beindította a szakot 2004-ben, aztán a BKF is, a mai Metropolitan Egyetem. Ez a három képzési hely jelenleg kiszolgálja az igényeket. Ugyanakkor hiányoznak az elméleti szakemberek, a fotográfiával foglalkozó művészettörténészek vagy esztéták. Hogyan léteznek az – és ezt önmarcangolóan is mondom –, hogy még mindig nem látom annak a könyvnek a gerincét, amelyre az van írva: *A magyar fotóművészet története*. Hiányosak a történeti kutatások. Hiányzik az a kanonizáció, amelyet igényelne egy múzeumlátogató, de akár egy olyan ember is, aki befektetési célból vásárolna fotót.

MC: *Miért nem írta meg ön ezt a könyvet?*

¶ Egyedül ezt nem tudom megírni, a magyar fotográfia minden ágához nem érthetek. Igazgatóként pedig ez az egyik kudarcom is, hiszen belekezdtem ennek szerkesztésébe az MTA Művészettörténeti Intézetével közösen. De nem haladtunk, még hiányoznak hozzá lelkes szakemberek, társszerzők.

MC: *Ön szerint a Pestre helyezett fotográfiai múzeum majd megoldást adhat minderre?*

¶ Lelkesedést nem adhat ugyan, de álláslehetőségeket legalább igen. Pillanatnyilag azért is olyan kevés a fotográfiai szakember, mert nincsenek álláslehetőségek a fiatal kutatók számára. Nincs egy ragyogó jövőképe ennek a pályának.

MC: *Említette a fotó gazdaságosságával kapcsolatos kutatást, amelynek eredménye meggyőző érv lehet a befektetőknek is...*

¶ Ebben bízom.

MC: *Azért kutatás nélkül is érzékelhető: lényegesen megbecsültebb a fotó helye a kulturális életünkben. Egyre több magángaléria foglalkozik ma már fotóval. Több a gyűjtő is, aki befektetési célból vásárol fotográfákat?*

¶ Lényegesen több. Tíz éve, amikor igazgató lettem, a Vintage volt az egyetlen galéria, amely foglalkozott fotográfiával. Ma szinte mindegyik. Ezek párhuzamosan zajló folyamatok. A Szépművészeti Múzeum fotókiállításokat rendez, aztán a Magyar Nemzeti Galériában is egyre több a fotótárlat, az OTP közben szeretne segíteni egy budapesti fotómúzeum felépítésében, illetve korábban a magyar állam is gondolkodott egy fotómúzeumban a múzeumi negyed kapcsán – és ez mind-mind arra felé mutat, hogy aki egy új piaci szegmenst akar elérni befektetőként, bízhat abban, hogy itt valami történik majd a kultúrán belül. És érezhetően már történt is. Látom azt is, hogy a magángyűjtők egyre több olyan helyen bukkannak fel, ahol magam is megfordulok a kecskeméti múzeum igazgatójaként. Vetélytársakká is váltunk egy olyan piacon – akár aukciókon, akár amikor magától a művésztől szeretném megszerezni a képet –, ahol tizenöt éve még csak öt emberrel beszélgettünk a beszerzések kapcsán, és nekik sem volt forrásuk hozzá. Most már hússzal-harminccal beszélgetünk, és van forrásuk a beszerzésekhez. Mindezzel együtt hiányolom itthon a rendszeres fotóárveréseket. Bécsben, a Westlicht árverezőház fotóaukcióin mindig ott vagyok. A Dorotheum is rendez minden évben fotóárverést. Nálunk belefogott ebbe a Kieselbach Galéria, de nem volt haszna belőle, abbahagyta. A BÁV 2017 októberében szervezett először fotóaukciót, sajnos még nagyon szomorú eredménnyel. De jó lenne, ha ez tartós folyamatként megmaradna.

MC: *Egyébként melyik az a fotó vagy gyűjtemény, amely nagyon hiányzik a honi fotográfiai múzeumból, s amelyet pénz híján nem tudnak megszerezni?*

¶ Több ilyen van. De abból a szempontból nem érzem hiánynak, hogy sosem vágytam ezekre, hiszen reálisan láttam: semmi esélyünk a megszerzésükre. Például amikor Brassai életművét az özvegy több árverésen keresztül eladta, abba nem is tudtunk beleszólni. Magánemberek vették meg. Szétporladt Brassai életműve ezzel.

MC: *Az is hiányhoz vezet, amikor egy életmű szétszóródik?*

¶ Természetesen, hiszen ha száz kép százfelé kerül, lényegesen nehezebb egy életmű-kiállítást összehozni, mint ha egy kézben lenne egy nagyobb gyűjtemény. Ugyanakkor van orvosolható fotografiai hiány is. André Kertész életművét szintén egy alapítvány kezeli New Yorkban. Az életmű hazahozatala Magyarországra csodás szakmai történet lenne.

MC: *Van rá esély?*

¶ Szerintem van. De ennél többet most nem mondanék róla.

MC: *Beszélt arról már máshol is: kezdettől azt gondolja, hogy a kecskeméti fotógyűjteményt úgy hozná föl a fővárosba, hogy az üzleti szférával kötné megállapodást. Miért bízik ebben?*

¶ Hektikusan alakulhat egy múzeum élete, mondjuk, kormányváltásnál. Ezért is érzem biztosabbnak a gazdasági alapokat. Szeretnék egy olyan múzeumot létrehozni – most nem a nagyságáról beszélek, inkább a szemléletéről –, amely észak-amerikai vagy nyugat-európai szervezeti-működési példákból merítene: egy magángyűjtemény – a miénk is annak tekinthető, mivel alapítvány kezeli – szövetkezik egy, a politikán kívüli nagytőkés társasággal, és közösen létrehoznak egy múzeumot. A befektetőnek nem érdeke beleszólni a szakmai részbe, viszont lehetnek nagyon konkrét elvárásai például a látogatószám kapcsán, hogy megérje neki is a beruházás. Állami múzeumoknál nincsenek ilyen erős elvárások. Annak idején a Tópark-projekt kapcsán is felvetődött, hogy ott kellene felépíteni a múzeumot. A válság elsodorta magát az egész projektet. Évek múlva hívott minket egy beszélgetésre Baán László, hogy vegyünk részt a városligeti múzeumi negyedben. Mégsem jött össze ott a fotómúzeum, nem volt elég erős hozzá a politikai akarat. Most sok ingatlant nézünk újra az OTP Bank-csoport segítségével.

MC: *Milyennek képzeled a múzeumot?*

¶ Mondok egy példát. A moszkvai Multimédia Művészeti Múzeum az orosz főváros hatodik leglátogatottabb múzeuma. Mondhatjuk akár fotómúzeumnak is. 2017 októberében egy magyar avantgárd fotókiállítást vittem oda, és párhuzamosan öt másik fotótárlat volt ott. Rendszeresek a festészeti kiállítások, és hangsúlyt helyeznek a mozgóképre is. Igyekszünk onnan is átvenni minden pozitív dolgot, ötletet, és eljuttatni fotó és a film, a fotó és a képzőművészet határáig. Vagyis a fotót

tágabb értelemben vesszük. Mégsem állítom, hogy médiaművészeti múzeumot hozunk létre, bár arra fog hasonlítani. A tervem már 2008 óta készen van. Csak mindig változik, hiszen a fotográfia is folyamatosan alakul, miként a művészet maga is állandó mozgásban van. Az adott épületre is kell szabni a vágyakat, meg nyilván a rendelkezésre álló pénzügyi forrásra. Ennek alapján nekünk is rendre változtatni kell a terveket.

MC: *Mit gondol, mikor fog megszűnni a legnagyobb hiányérzete? Azaz: mikor lesz Budapesten fotográfiai múzeum?*

¶ Alapvetően pesszimista ember vagyok, viszont a múzeum kapcsán évek óta növekszik az optimizmusom. Mert tudom, az a hiány biztosan megoldódik. Lesz Budapesten fotómúzeum. Idegőrlő kivárni azt a több hónapot is, amikor egy ingatlant bejárunk, és esetleg elkezdődik a beszerzési folyamat. Persze szakmai távlatban ez csupán pár percrek hat. A fotográfiai múzeum Budapestre költöztetését 2008 óta szervezem, és boldog leszek, ha 2021-ben meg tudjuk nyitni a kapuit. Nagyon jó lenne, ha mire ez a lapszám márciusban megjelenik, már volna egy épületünk.

BAKI PÉTER PhD fotótörténész, Balogh Rudolf-díjas fotóművész, a Magyar Fotóművészek Szövetségének elnöke, a József Attila Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán kommunikációelmélet szakirányú diplomát szerzett 2000-ben, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetemen végezte el a művészettörténeti doktori iskolát. 2005-től a kecskeméti Magyar Fotográfiai Múzeum igazgatóhelyettese, 2006-tól igazgatója. A Kaposvári Egyetem Rippl-Rónai Művészeti Kar docense, 2015-től művészeti és tudományos dékánhelyettes. Számos könyv, tanulmány szerzője, szerkesztője, valamint rangos hazai és külföldi kiállítások kurátora. Például: *Hungarian Avant-garde 1918–1939*, Multimedia Art Museum, Moszkva; *Eyewitness. Hungarian Photography in the Twentieth Century*, Royal Academy of Arts, interneten; *Korniss Péter – Folyamatos emlékezet*. Magyar Nemzeti Galéria; *Helmut Newton (1920–2004)*, Szépművészeti Múzeum; *Lucien Hervé 100*, Szépművészeti Múzeum; *Lélek és test. Kertészről Mapplethorpe-ig, a fotográfia legnagyobb mestereinek szemével*, Szépművészeti Múzeum. 2015-ben tüntették ki Balogh Rudolf-díjjal, 2017-ben pedig Mestertanár Aranyéremmel. 2018 februárjától a Mai Manó Ház ügyvezetője.

**A NAP
MINDENKINEK
MÁST JELENT.**

**NEKÜNK
AZ ENERGIÁT.**

Közös energiánk,
közös sikerünk.

Az MVM Csoport 2018-ban 110 naperőművet épít Magyarországon. Ezek a naperőművek 50 ezer háztartás villamosenergia-szükségletét biztosítják természetes, megújuló energiából. Ennek köszönhetően Magyarország szén-dioxid-kibocsátása közel százezer tonnával csökken évente.

#1151

